

Tämän menetelmän käyttämiseksi pitää olla riittävästi taustatietoa. Se edellyttää tutustumista opintopaketin luvun 2 teksti- ja videoaineistoon.

SUKUPUOLINEN HÄIRINTÄ – KESKUSTELUN POHJAKSI

Sukupuolinen häirintä ja väkivalta ovat saaneet viime vuosina enemmän huomiota, minkä vuoksi aiheesta on myös tilastotietoa aikaisempaa enemmän saatavilla. Tästä huolimatta on yhä tärkeää keskustella asioista paikallisella tasolla, tutkia tilannetta omassa koulussa ja työstää toimenpiteitä.

Tavoite: Lisätä tietoa seksuaalisesta häirinnästä ja väkivallasta

Keskustelupohja on tarkoitettu käytettäväksi koulun henkilökunnan kesken, oppilashuoltoryhmissä, oppilaiden kanssa, vanhempainilloissa tai tasa-arvotyöryhmissä. Ota oppilaat mukaan keskusteluun aina kun mahdollista, jotta voitaisiin ymmärtää heidän näkökulmaansa aiheeseen.

1. Esittele uusimman Kouluterveyskyselyn tulokset

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tekee säännöllisesti kansallisen terveyskyselyn, johon vastaavat kaikki Suomen kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaiset. Näiden tulosten avulla voidaan seurata kouluissa vallitsevaa tilaa ja hyvinvoinnin kehitystä.

Terveyskyselyn koulukohtaisia tuloksia on mahdollisuus tilata, tai, jos koulukohtaisia tuloksia ei ole saatavilla, voi hyvin esitellä koko Suomen tai tietyn alueen tuloksia. Käytä viimeisimpiä tuloksia. Tässä alustuksessa on käytetty vuoden 2019 tuloksia.

Vuodesta 2010 alkaen on kyselyssä ollut kysymyksiä myös sukupuolisesta häirinnästä ja seksuaalisesta väkivallasta.

Vuoden 2019 kyselyn kysymys nro 75: *Oletko kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?*¹

- *Puhelimessa tai internetissä*
- *Koulussa*
- *Harrastuksissa*
- *Kadulla, kauppakeskuksessa tai muualla julkisessa tilassa*
- *Sinun tai jonkun toisen henkilön kotona tai muussa yksityisessä tilassa*

¹ Kyselylomakkeet <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/kyselyn-toteuttaminen/kyselylomakkeet>

Tulokset vuodelta 2019 osoittavat, että kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisista tytöistä 4,4% ja pojista 3,5% ovat kokeneet seksuaalista häirintää *koulussa*. Seksuaalista väkivaltaa vuoden aikana on kokenut 9,7% tytöistä ja 4,3% pojista.²

Täydennä tilastoja mahdollisilla kyselytuloksilla omasta koulustasi. Tilannetta voi tutkia vuosikurssien 1-7 oppilaiden osalta lisäämällä vastaavia kysymyksiä esimerkiksi oman koulun kouluviihtyvyyttä kartoittavaan kyselyyn.

2. Keskustelu pienryhmissä

- Millaisia ajatuksia nämä tulokset herättävät?
- Millaisia toimijoita pitäisi ottaa mukaan muutokseen?

3. Kokoa yhteen ryhmien keskustelut

Kirjaa ranskalaisin viivoin ajatuksia ja ideoita

Keskustelkaa ryhmien ajatusten pohjalta, miten asiassa voisi edetä. Seuraavista kysymyksistä voi keskustella sekä aikuisten että oppilaiden kanssa:

Pitääkö viihtyvyyksykyselyyn liittää kysymyksiä sukupuolisesta häirinnästä ja seksuaalisesta väkivallasta? Miten seksiin ja seksuaalisuuteen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista voisi levittää tietoa? Onko kouluhenkilökunnalla yhteinen julkinen toimintatapa seksuaalisiin haukkumasanoihin puuttumiseen?

4. Tehkää päätöksiä ja laatikaa suunnitelma

Keskustelun puheenjohtajan tai rehtorin tulee tehdä yhteenveto käydyistä keskusteluista ja ehdotuksista, minkä jälkeen tehdään päätös asiassa etenemisestä. Erityisesti oppilaiden kanssa työskennellessä on tärkeää, että tehdään selväksi, miten prosessissa edetään. Näin myös varmistetaan, että oppilaat pääsevät vaikuttamaan toimintatapojen muokkautumiseen ja tulevat kuulluiksi.

² Peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaat, tulokset

https://sampo.thl.fi/pivot/prod/fi/ktk/ktk1/summary_perustulokset2?alue_0=87869&mittarit_0=199799&mittarit_1=200283&mittarit_2=403154&vuosi_0=v2017&kouluaste_0=161293#

